

ค่า ลยู่จะล้มละลาย

แปลโดย: รับลอร์ค เลิศในสัตย์

คณบดีคณะบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น
orbusiness@hotmail.com

รายงานจากกระทรวงเศรษฐกิจอุตสาหกรรมของญี่ปุ่น เกี่ยวกับการลงทุนของอุตสาหกรรมญี่ปุ่นในระยะใกล้ๆ นี้ว่า อุตสาหกรรมญี่ปุ่นโดยเฉพาะอุตสาหกรรมการผลิตเครื่องไฟฟ้า มีการลงทุนน้อยลงไปอย่างมาก ดังนั้น การที่อุตสาหกรรมญี่ปุ่นจะสามารถเอาชนะคู่แข่งในระดับโลกได้นั้น สิ่งที่จะต้องทำอย่างยิ่งยวด คือ การลงทุนในปริมาณที่จำเป็นและในเวลาที่เหมาะสม การที่ญี่ปุ่นต้องพ่ายแพ้แก่คู่แข่งของเกาหลีได้อย่างราบคาบ ทั้งในเรื่องเซมิคอนดักเตอร์หรือจอภาพคริสตัลก็มีสาเหตุการลงทุนที่น้อยเกินไปนั่นเอง เบื้องหลังก็คือในขณะที่ญี่ปุ่นยังเป็นผู้นำตลาดอยู่นั้น ในขั้นตอนการผลิตแบบ Mass production มีการลงทุนน้อยเกินไปและยังลงทุนไม่ตรงกับโอกาสอันควรอีกด้วย จึงทำให้ต้องพ่ายแพ้แก่อุตสาหกรรมของเกาหลีได้ในเรื่องต้นทุน

ในขณะที่เดียวกันภาครัฐของญี่ปุ่นโดยกระทรวงการคลัง ถึงแม้ว่าจะได้เตรียมงบประมาณสำหรับสนับสนุนไว้ถึง 3 หมื่นล้านเยนก็ตาม ภาครัฐก็ญี่ปุ่นถึงแม้ปากจะบอกว่ามีความสนใจ แต่ก็ไม่ได้มีที่ท่าว่าจะทำอย่างจริงจังมากนัก ซึ่งสร้างความประหลาดใจแก่ภาครัฐอย่างมาก เมื่อทำการสำรวจก็พบว่าไม่ได้มีการลงทุนในเวลาที่มีโอกาสเหมาะสมนั่นเอง เมื่อเป็นเช่นนี้แล้วก็ไม่สามารถแข่งขันเรื่องต้นทุนกับอุตสาหกรรมต่างประเทศ รวมทั้งเกาหลีได้ ถึงแม้ว่าบริษัทญี่ปุ่นจะบอกว่าจะขอแข่งขันเรื่อง Value added ไม่ขอแข่งขันเรื่องของราคา แต่แท้จริงแล้ว ในการแข่งขันที่แท้จริงจะหลีกเลี่ยงการแข่งกันด้วยราคาก็คงไม่พ้น

ในยุคที่มีการเติบโตในระดับสูง ธุรกิจอุตสาหกรรม ลงทุนโดยอาศัยเงินกู้จากสถาบันการเงิน โดยมีภาครัฐให้การสนับสนุนสิทธิประโยชน์อยู่ด้านหลัง แต่ปัจจุบันบริษัทที่เข้าตลาดหลักทรัพย์ส่วนใหญ่ บริหารโดยไม่ต้องมีเงินกู้และจากการสำรวจของธนาคารกลางญี่ปุ่นพบว่า บริษัทเอกชน (ยกเว้นสถาบันการเงิน) มีเงินสดสะสมอยู่ถึงกว่า 200 ล้านล้านเยน แต่กระนั้นก็ตาม ก็ยังมีการลงทุนที่ต่ำ ทั้งนี้เพราะการเน้นผลลัพธ์ทางการเงินที่มากเกินไป ทำให้ไม่ลงทุน เพราะหากลงทุนมาก แล้วในปีถัดไปค่าเสื่อมราคาจากการลงทุนในปีนี้จะเพิ่มขึ้นสูง ทำให้กำไรลดลง หรืออาจจะทำให้เกิดการขาดทุนได้ ซึ่ง

ผู้บริหารที่ต้องการเน้นผลลัพธ์ทางธุรกิจ ก็คงไม่อยากจะแสดงการขาดทุนให้เห็นในงบกำไรขาดทุน

ญี่ปุ่นคงไม่อยากจะเดินซ้ำรอยเดิมจากการพ่ายแพ้ในธุรกิจเซมิคอนดักเตอร์ หรือจอคริสตัล จะพ่ายแพ้ในเรื่องแบตเตอรี่ลิเธียม อีออน สำหรับรถยนต์ไฟฟ้า หรือ LED สีขาว ที่ญี่ปุ่นมีเทคโนโลยีนำหน้าอยู่ ดังนั้น หากไม่มีการลงทุนในอย่างเหมาะสมใน 2-3 ปีนี้ ในขณะที่ประเทศอื่นๆ ก็กำลังเร่งสนับสนุนการลงทุนในอุตสาหกรรมแบตเตอรี่นี้อย่างเร่งรีบและจริงจัง แม้แต่สหรัฐอเมริกา ประธานาธิบดีโอบามา ก็ประกาศสนับสนุนค่าใช้จ่าย 50% สำหรับบริษัทที่ลงทุนในพื้นที่เป้าหมาย สำหรับการผลิตแบตเตอรี่ โดยมีประมาณ 30 บริษัทอยู่ในเป้าหมาย มีงบประมาณ 1.9 แสนล้านเยน เช่น บริษัท คอมแพ็ค เพาเวอร์ (บริษัทลูกของ LG chemical ของเกาหลีใต้) ได้รับบขช่วยเหลือ 150 ล้านดอลลาร์ หรือบริษัทโตตะ ที่ผลิตตัวบวกรของแบตเตอรี่ ก็ยังได้รับบขช่วยเหลือ 35 ล้านดอลลาร์ นอกจากนี้ สหรัฐฯ ยังให้การส่งเสริมการสร้างโรงงานใหม่ หรือเพิ่มเติม สำหรับการผลิตที่เกี่ยวข้องกับ Green energy เช่น EV, LED หรือพลังไฟฟ้าแสงอาทิตย์ เป็นต้น โดยให้สิทธิหักภาษีค่าใช้จ่ายในการก่อสร้างได้ 30% ซึ่งจะมี 183 โครงการใน 43 รัฐ ส่วนเกาหลีใต้นั้นก็ประกาศแผนระยะยาวสำหรับอุตสาหกรรมแบตเตอรี่โดยในปี 2020 จะมีส่วนแบ่งตลาดของแบตเตอรี่ที่ 50% ดังนั้น ทั้งภาครัฐและธุรกิจจะประสานกันลงทุนขนาดใหญ่ถึง 1 ล้าน 1 แสนล้านเยน หากดูจากตัวเลขของประเทศคู่แข่งแล้ว จะเห็นว่าจะระบบงบประมาณสนับสนุนของญี่ปุ่นนั้น ด้อยไปอย่างมาก ในปี 2010 สามารถขยายงบประมาณสนับสนุนให้ได้เพียง 1.1 แสนล้านเยน ซึ่งคงจะเป็นตัวดึงให้เกิดการลงทุนได้มากกว่า 3.3 แสนล้านเยน ในปี 2011 นี้ น่าจะมีงบประมาณสนับสนุนได้อีก 3 หมื่นล้านเยนและหากได้ผลที่ดีก็คงจะมีงบประมาณสนับสนุนเพิ่มขึ้นได้ในปีต่อๆ ไป

งบประมาณสนับสนุนเหมือนหยดน้ำในทะเลทราย

ถึงแม้ว่าทั้งภาครัฐ ภาคธุรกิจของญี่ปุ่นจะพยายามขนาดนี้ ก็ยังอาจจะเข้าไปแล้วก็ได้ แม้แต่จีนซึ่งเป็นบริษัทที่มีส่วนแบ่งสูงสุดในโลก ของตลาดแบตเตอรี่ลิเธียม อีออน ก็ยังมองว่างบประมาณ 1.1

แสนล้านเยนนี้ อาจจะทำให้สร้างแรงบันดาลใจอะไรบางอย่างได้บ้าง แต่เม็ดเงินก็น้อยเหมือนหยดน้ำในทะเลทราย เพราะตลาดในต่างประเทศโดยรวมแล้ว แบตเตอรี่ลิเธียม อีออน ที่ใช้สำหรับโน้ตบุ๊ก หรือมือถือ ได้ถูกซุ่มซุงแย่งแซร์อันดับหนึ่งไปแล้วและคงยากที่จะยับยั้งความแรงของซุ่มซุงได้ เพราะราคาของซุ่มซุง นั้นสามารถหันมาได้แล้วเพียงครึ่งเดียวของจีนโย ภาครัฐญี่ปุ่นจึงถูกวิจารณ์ว่ามาช้าเกินไป 5 ปี ถ้าให้เงินงบประมาณสนับสนุนเมื่อ 5 ปีก่อน นอกจากนั้นก็กล่าวกันว่า เกาหลีใต้ได้เปรียบกว่า เพราะรัฐบาลให้การสนับสนุน ซุ่มซุง และ LG ยักษ์ใหญ่ทั้ง 2 รายอย่างจริงจังและเงินวอนเมื่อเทียบกับดอลลาร์แล้ว ถูกลงถึง 40% ในขณะที่เงินเยนเมื่อเทียบกับดอลลาร์แล้ว สูงขึ้นถึง 20% นอกจากเรื่องอัตราแลกเปลี่ยนแล้ว ค่าจ้างของญี่ปุ่นยังสูงกว่าเกาหลีใต้อีกด้วย ในขณะที่อัตราภาษีนิติบุคคลนั้น ญี่ปุ่นต้องเสียถึง 40% ในขณะที่เกาหลีใต้เสียเพียง 24% เท่านั้น

ในปัจจุบันนี้ ต้องบอกว่า ภาคอุตสาหกรรมการผลิตญี่ปุ่นตกอยู่ในภาวะคับขันอย่างมาก จำนวนผู้ใช้แรงงานในภาคอุตสาหกรรมการผลิต เป็นปัจจัยสำคัญในการดึงดูดเศรษฐกิจญี่ปุ่น แต่ทว่าหลังฟองสบู่แตกในช่วงปี 1990 ผู้ใช้แรงงานในภาคการผลิตลดลงถึง 4 ล้านคน รวมทั้งค่าเงินเยนแข็งค่าอย่างไม่หยุดยั้ง ทำให้ต้องย้ายฐานการผลิตไปอยู่ต่างประเทศมากขึ้นเป็นเงาตามตัว ยิ่งทำให้การจ้างงานภายในประเทศลดน้อยลง รัฐบาลเองก็พยายามวาง **"กลยุทธ์การเติบโตใหม่"** เพื่อกระตุ้นการณ แต่ปัญหา คือ ขนาดและความรวดเร็ว สิ่งที่ต้องทำอย่างรีบเร่ง คือ การทำเพื่ออยู่รอดในการแข่งขันบนเวทีโลกที่ดุเดือด เข้มขัน นั่นคือการผลักดันส่งเสริมธุรกิจอุตสาหกรรมที่สำคัญและนำหน้าของญี่ปุ่นให้มากยิ่งขึ้น เพื่อสร้างฐานการพัฒนาและการผลิตภายในประเทศให้มากและแข็งแกร่งยิ่งขึ้น มีการจ้างงานเพิ่มขึ้น มิฉะนั้น ญี่ปุ่นคงจะหมดอนาคต สิ่งแรกที่ต้องทำคือ การลดภาระทางด้านภาษีนิติบุคคล เพื่อผ่อนคลายเป็นให้แข่งขันในระดับโลกได้ต่อไป

ที่มา: วารสาร Nike Business